

Rijkswaterstaat
Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Waterbodems in de Waterwet

Baggernet

Eefje Bruinsma
(RWS Corporate Dienst)

8 april 2010

De Waterwet

Integratie van de volgende sectorale wetten:

- Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo)
- Wet verontreiniging zeewater (Wvz)
- Grondwaterwet (Gww)
- Wet op de waterhuishouding (Wwh)
- Wet droogmakerijen en indijkingen (Wdi)
- Wet op de waterkering (Wwk)
- De 'natte delen' van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) en Waterstaatswet (Wsw)
- **De saneringsparagraaf voor waterbodems uit de Wet bodembescherming (Wbb)**

Waarom waterbodems naar de Waterwet?

Waterwet: bodem is onderdeel van integraal watersysteembeheer

Wet bodembescherming: bijzondere eigenschappen waterbodems
i.r.t. droge bodems

- Verontreiniging in de waterbodem:
 - » Diffuus i.p.v. puntbron
 - » Herverontreiniging

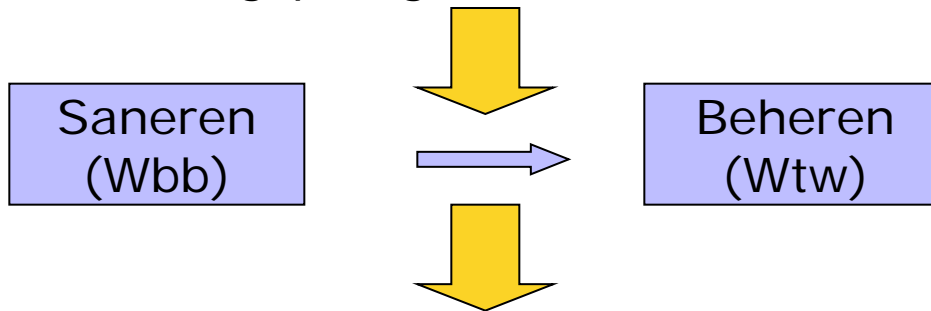
- Ingrepen in de waterbodem:
 - » aanleiding = onderhoud en herinrichting
 - » hoofdzakelijk door waterbeheerder
 - » Geen herleidbare veroorzaker

Grote veranderingen voor waterbodems!

Waterwet: integraal waterbeheer

Saneringsparagraaf voor waterbodembodem vervalt

Gericht op de doelen van de Waterwet:

- bescherming tegen overstroming, wateroverlast, waterschaarste
- verbetering chemische en ecologische kwaliteit
- vervulling maatschappelijke functies

Wat regelt de Waterwet?

- Afbakening waterbodem (Wtw) en landbodem (Wbb)
- Historische verontreinigingen
 - bevoegdheden waterbeheerder
 - planstelsel Waterwet: Handreiking beoordelen waterbodems
 - Wettelijke instrumenten: vergunning/projectplan en meldingen
- Nieuwe verontreinigingen
 - zorgplicht
 - bevoegdheden waterbeheerder
- Overgangsrecht

Afbakening Waterwet / Wet bodembescherming

Waterwet

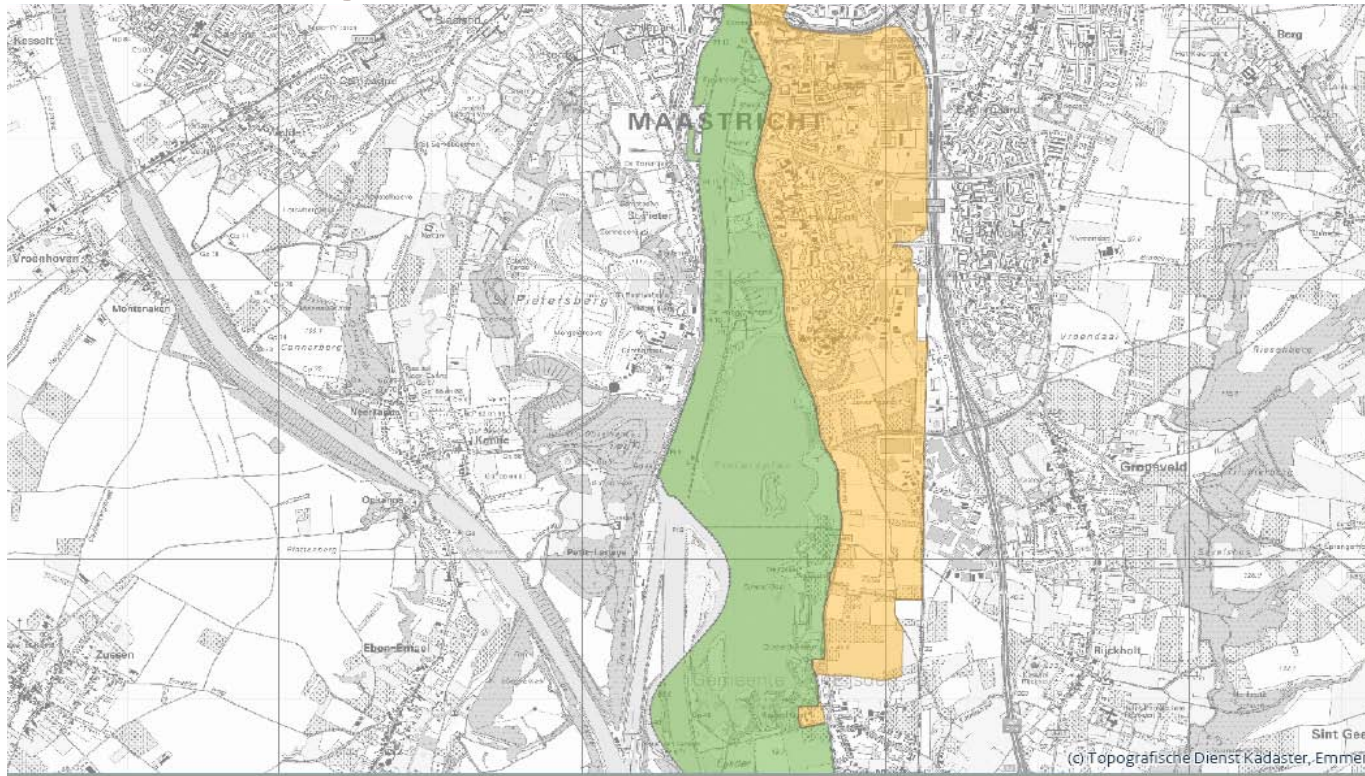
- bodem en oever van oppervlaktewaterlichamen

Wet bodembescherming

- landbodem
- drogere oeversgebieden

Drogere oevergebieden

Beheer waterkwaliteit en drogere oevergebieden		Kaartblad
regeling	Legenda	002
Ministerie van Verkeer en Waterstaat	<ul style="list-style-type: none">Beheer waterkwaliteitDrogere oevergebiedenEems-Dollard verdrag	
Waterstaat	okt 15, 2009	schaal 1:25.000

Historische verontreinigingen

Verontreinigingen ontstaan vóór 1/1/1987

Bevoegdheden waterbeheerder:

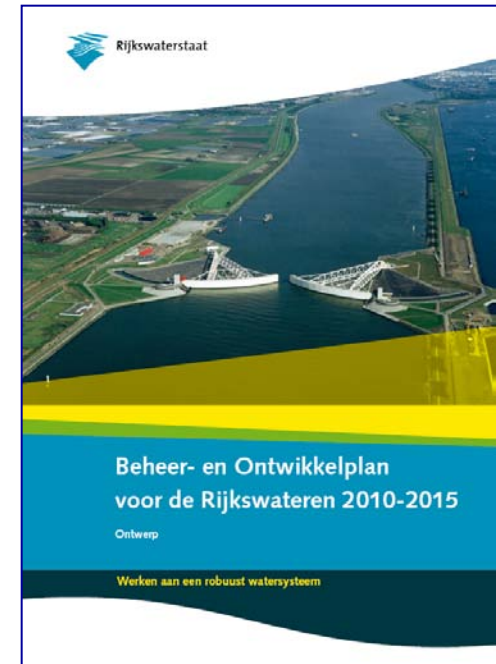
- bevel tot onderzoek / beveiligingsmaatregelen
- kostenverhaal

Historische verontreinigingen

Aanpak via plannen Waterwet:

- Nationaal waterplan
- Regionaal waterplan
- Beheerplannen Rijk en waterschappen

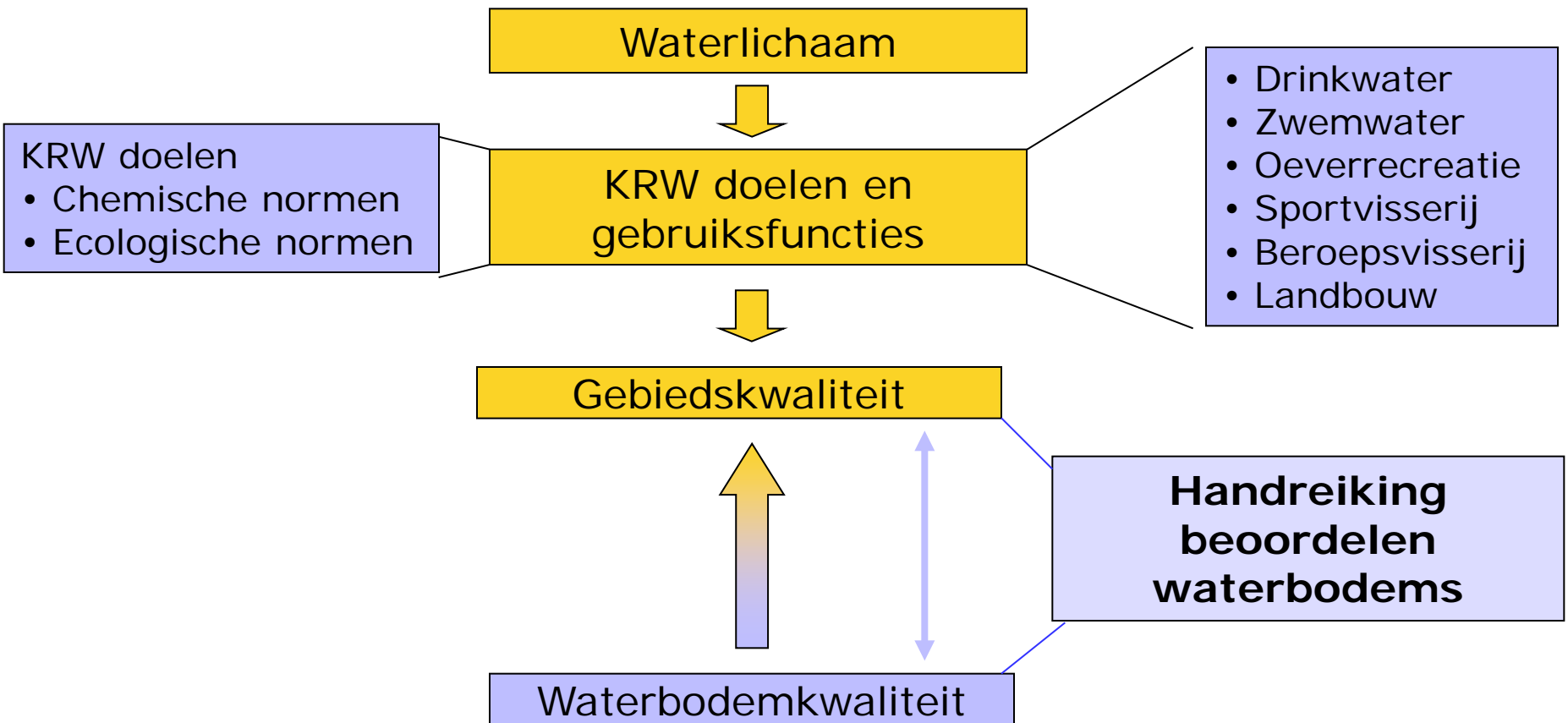

Handreiking beoordelen waterbodems

- Instrument voor de planvorming!
- Vertaling van waterbodemkwaliteit naar waterkwaliteit
- Doel: HR bepaalt of en in welke mate stoffen in waterbodem bijdragen aan het niet halen van de gewenste gebiedskwaliteit
- Gebiedskwaliteit: de doelen voor het waterlichaam (chemie, ecologie en gebruiksfuncties)
- Stoffen: stoffen met toxische werking en nutriënten

Planvorming

Handreiking beoordelen waterbodems

- Uitkomst van de handreiking: waterbodem levert wel of geen bijdrage aan het niet behalen van de gewenste gebiedskwaliteit
- Uitkomst is input voor gebiedsproces waar verschillende maatregelen tegen elkaar worden afgewogen
- Eventuele maatregelen worden opgenomen in de volgende generatie beheerplannen (2015-2021)

Ingreep in de waterbodem

- Aanleg/wijziging waterstaatswerk: Projectpan of watervergunning
- Onderhoud/herstel waterstaatswerk: vrijgesteld van de vergunningplicht
- Lozingen: (concept-)Besluit lozen buiten inrichtingen

Nieuwe verontreinigingen

Verontreinigingen ontstaan ná 31/12/1986

De zorgplicht (vgl. artikel 13 Wbb)

Ieder die handelingen verricht of nalaat en die weet (...) dat door die handelingen (...) de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam kan worden verontreinigd of aangetast, is verplicht alle maatregelen te nemen (..) om die verontreiniging of aantasting te voorkomen, dan wel (...) te beperken en zoveel mogelijk ongedaan te maken.

Nieuwe verontreinigingen

Bevoegdheden waterbeheerder:

- aanwijzing maatregelen
- bevel bij ongewoon voorval
- bevel tot onderzoek / beveiligingsmaatregelen
- kostenverhaal

Overgangsrecht

- Beschikt op **ernst** en **spoedeisendheid**:

Wet bodembescherming

→ einde overgangsrecht:

goedkeuring evaluatieverslag sanering

- Beschikt op **ernst** en geen spoed, of nog **niet beschikt**:

Waterwet

Resumé: verschillende uitgangspunten

Wbb
(oud)

Waterwet
(nieuw)

Waterbodembeheer

Waterstelstembeheer

Kwaliteit van de waterbodem is
aanleiding voor sanering

Kwaliteit van het watersysteem
kan aanleiding zijn voor een
'ingreep in de waterbodem'

Dwingend kader

Afwegingskader

Circulaire Sanering Waterbodems
& Richtlijn NO

Handreiking beoordelen
waterbodems

Conclusies

Veel veranderingen voor waterbodems!

- Integraal waterbeheer: waterbodem als onderdeel van het watersysteem
- Andere focus: van waterbodemkwaliteit naar effecten van waterbodems op de waterkwaliteit
- Nieuw instrument voor de planvorming: *Handreiking beoordelen waterbodems*
- Betere afweging: de Waterwet biedt ruimte om verschillende maatregelen tegen elkaar af te wegen om zo (kosten-)effectiever te kunnen werken
- Lastenverlaging: vergunningen/ projectplan en meldingen i.p.v. Wbb-beschikkingen-systematiek